

[Dahlggaard.]

hold. Der er mange grunde til det, men én af dem er en stærk standardstigning. Der er nogen, der mener, at der inden for et så kort tidsrum som de sidste 5 år er sket en standardstigning på over 50 pct. i nybyggeriet i form af større boliger, bedre udstyr og bedre materiale, bedre udenomsforhold osv.

Forslagsstillerne peger især på de problemer af beslægtet art, som foreligger for daginstitutioner og plejehjem. Forslagsstillerne har altså ønsket at pege på et generelt problem, og når det netop er daginstitutioner og plejehjem, man har taget frem, er det, fordi man har en formodning om, at her er der praktisk mulighed for forholdsvis hurtigt at nå frem til nye fremgangsmåder ved fastsættelsen af standarder og normer.

Men vi befinder os altså i et køsamfund. Der er kødannelse foran vuggestuer og børnehaver. Der er kødannelse foran visse lukkede uddannelser og uddannelser med utilstrækkelig kapacitet. Der er kødannelse foran plejehjem og forsorgsinstitutioner, og der er kødannelse foran boliger til overkommelige priser. Disse kødannelse kan ikke altid undgås. Samfundsudviklingen skaber bestandig nye behov, også nye behov for kollektive goder, som man kalder det, og når de ikke altid kan dækkes umiddelbart, når de opstår eller pludselig eksploderer i omfang, ja, så skyldes det ikke altid dårlig planlægning.

Men en væsentlig grund til kødannelserne er også standardforbedringerne, og jeg mener, at nøgleordet i bemærkningerne til forslaget er fremhævelsen af, at man ikke altid kan henvise til bestemte beslutninger om at foretage den højnelse af de offentlige ydelsers kvalitative standard, som rent faktisk finder sted.

Det er jo i virkeligheden en ganske alvorlig mangel i styringen af den offentlige virksomhed, der her peges på. Jeg hilser derfor med tilfredshed, at der nu er fremkommet denne redegørelse fra arbejdsgruppen vedrørende centraladministrationens organisation, som i fortsættelse af synspunkter, der lå i svøb også i perspektivplanredegørelsen, behandler væsentlige problemer med sigte på en sikrere styring af den offentlige virksomhed.

Jeg vil gerne takke økonomi- og budgetministeren for de bemærkninger, han har taget anledning af forslaget til at fremkomme med i dag; jeg ville ønske, at økonomi- og budgetministeren i løbet af den resterende del af folketingssamlingen på et eller andet tidspunkt ville fremkomme med en redegørelse her i folketinget på grundlag af den betænkning, jeg netop har nævnt. Jeg tror, at folketinget ville have stor interesse i en debat om de synspunkter på styringsproces og administration, der er indeholdt i denne betænkning, og jeg tror, økonomi- og budgetministeren ville have støtte af en sådan debat i det ansvarsfulde arbejde, han har med tilrettelæggelsen af de administrative forhold inden for den offentlige administration.

Et væsentligt forhold i relation til det forslag til folketingsbeslutning, som er til behandling, er, at den faglige ekspertise inden for de enkelte områder og altså også inden for daginstitutioner og plejehjem gerne vil gøre alt bedst muligt og ofte indgår en naturlig alliance med organisationsprægede interesser. Man tænker ikke altid tilstrækkeligt på dem, der står i køen uden for institutionerne og måske aldrig når frem, man koncentrerer sin omhu om dem, der er kommet ind, og som man ønsker skal have det bedst muligt. At finansieringen sker via skatterne, og det vil altså sige, også skatter fra dem, der står udenfor i køen, har de faglige eksperter ikke altid grund til at tænke over; vort administrative system henlægger jo gerne overvejelser af den slags ting til andre instanser end de faglige.

Der er utvivlsomt et generelt behov for et nærmere samvirke mellem den faglige sagskundskab på den ene side og de i økonomisk og politisk henseende ansvarlige på den anden, og dette samvirke er jeg enig i — det ligger jo bag forslagets tankegang — kommer ofte lettest i stand på det lokale plan, altså i kommunerne.

I denne forbindelse vil jeg gerne fremhæve et ganske værdifuldt dokument, som Kommunernes Landsforening den 13. december i fjor har udsendt til kommunalbestyrelserne. Det drejer sig om muligheden for at påvirke folkeskolens lærerforbrug og giver kommunerne vejledning med hensyn til de faktorer, der kan tages i betragtning,